

PŘERUŠENÉ JARO – SRPEN JAKO KLADIVO

Milan Maryška

1998/76 min.

V noci z 20. na 21. srpna 1968 definitivně skončilo Pražské jaro. Tři sta tisíc vojáků „spřátelených zemí“ s podporou 6300 tanků a 800 letadel překročilo naše hranice a v krátké době obsadilo celé území Československa. Na rozkaz ministra obrany byli naši vojáci donuceni setrvat v kasárnách. Prohlášení Alexandra Dubčeka a vedoucích představitelů KSČ, že tato intervence je porušením mezinárodních dohod, jen posílila organizovaný odpor civilistů, kteří se okupantům snažili pobyt na našem území co nejvíce ztížit. Nejvážnější pouliční boje se odehrály před budovou Československého rozhlasu na pražské Vinohradské třídě. Dramatické archivní záběry z centra Prahy během prvních dnů okupace nepotřebují komentáře. Bezprostředně po příjezdu vojsk byli vedoucí představitelé KSČ v čele s Alexandrem Dubčekem odvezeni do Moskvy v naději, že komunisté věrní Moskvě bleskově sestaví v Praze dělnicko-rolnickou vládu. To se však nestalo, naopak odpor obyvatelstva posilovali novináři a pracovníci televize, kteří až do přerušení vysílání objektivně informovali o situaci v zemi. Mezitím byli v Moskvě naši vedoucí představitelé nuceni k podpisu dokumentu, který by před světem ospravedlnil vojenský zásah. V Praze se uskutečnil mimořádný 14. sjezd KSČ, jenž počínání spřátelených zemí ostře odsoudil. Na obranu naší země demonstrovalo v centru ruské metropole sedm statečných jedinců, kteří byli za veřejné odsouzení okupace Československa odvláčeni na dlouhá léta do vyhnanství. V závěru snímku se u pomníčku na pražském Klárově setkáme s manželem a synem Marie Charouskové, která byla ve svých 23 letech zastřelena okupačními jednotkami. Tvůrci dokumentu doplnili archivní záběry o názory dosud žijících představitelů hlavních rolí tehdejšího dramatu, ať už je to jeden z údajných autorů „zvacího dopisu“ Vasil Bilak či ruští generálové, kteří jsou dodnes přesvědčeni o užitečnosti zásahu a o tom, že kdyby naši zemi neobsadili oni, udělala by to vojska NATO. ▶